

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 14.707
Tarih : 06.10.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 06/10/2021 13:44
Sayı: E-120.10-
0889591

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

KYK yurtlarının yetersizliği ve fahiş kira ve özel yurt ücretleri nedeniyle üniversite öğrencilerinin yaşadığı barınma sorununun çözümü, yurt kapasitelerinin artırılması, demokratik haklarını kullanan öğrencilerin yurtlarından atılmasının durdurulması ve haklarının iade edilmesi, kadın ve LGBTİ öğrencilere yönelik ayrımcılığa son verilmesi, erişilebilir, ücretsiz yurt imkanlarının sağlanması, bütün üniversite ve yurtlarının şeffaf, denetime açık, yaşanabilir, özgür, güvenli nitelikli ve ücretsiz koşullarda barınma hakkını sağlayacak şekle dönüştürülmesi ve barınma hakkını güvence altına alacak tedbirlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

ÖZET GEREKÇE

Açıklanan resmi istatistiksel verilerde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında üniversite öğrenci sayısı 1.918.483 iken bugün ise 8 milyon 76 bine ulaştığı belirtilmektedir. Üniversiteli öğrencilerin sayısı hızla artarken tarafınızca yurt kapasitelerinin 700 bin olduğu açıklanmıştır. Örneğin, seçim bölgem olan Türkiye'nin üçüncü büyük şehri İzmir'de, Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi verilerine göre 176 bin 63 üniversite öğrencisi bulunurken Millî Eğitim Bakanlığı 2020-2021 istatistik verilerine göre ise şehirdeki Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü'ne (KYK) bağlı yurtların kapasitesi 15 bin 171, özel yurtların kapasitesi ise 20 bin 50 kişidir. Bu durum devlet yurtlarının neredeyse her on- on beş üniversite öğrencisinden yalnızca birine barınma imkânı sağlayabildiğini göstermektedir. Üniversitelerin neoliberal politikalar sonucu kamusal niteliğini giderek yitirmesi, iktidar ve sermaye sultanı altına girmesi, ticarileşmesi, iktidarın siyasi bekası için cemaat, tarikat gibi yandaş vakıfları kamu yararı gözetken yurt hizmeti yerine ikame etmeye çalışması, kamu kaynaklarını denetimsiz ve şeffaf olmayan tarikat yurtlarına tahsisi yaşanan sorunların temelini oluşturmaktadır. Siyasi iktidar öğrencilere eğitim pazarının müşterileri ve hükümete yakın cemaatlerin siyasi rant çıkarlarına tahsis edilen tebaa muamelesi yapmaktadır. Her yıl yarım milyona yakın öğrencinin üniversiteyi terk etmesinde önemli etkenlerden biri olarak gösterilen barınma koşullarına sahip olmaması gerçeği siyasi iktidar tarafından görmezden gelinmektedir.

Türkiye'de üniversite sınav sonuçlarının ve yerleştirmelerin açıklanması ve pandemi sürecinin ardından yüz yüze eğitimin başlamasıyla birlikte barınma sorunu yaşayan binlerce öğrenci 10 gündür anayasal hak olan barınma hakkını savunmak ve sorunlarına dikkat çekmek için geceyi sokakta geçirmektedirler. KYK'ya yerleşemeyen öğrencilerin açıklamalarında ve sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlarda yurt kapasitelerinin artırılması, demokratik haklarını kullanan öğrencilerin yurttan atılmasının durdurulması ve haklarının iadesi, kadın ve LGBT öğrencilere yönelik ayrımcılığa son verilmesi, erişilebilir, ücretsiz yurt imkanlarının sağlanması, bütün üniversite ve yurtların şeffaf, denetime açık ve demokratikleştirilmesi, yaşanabilir, özgür ve hijyenik yurt taleplerini dile getirmektedirler.

Diğer taraftan; Cumhurbaşkanı'nın "Sözde öğrenciler, aynen Gezi Parkı'nın başka versiyonu" diyerek hedef alması ve İçişleri Bakanının eylemlere katılan 2 bin 243 kişiden 310'unun öğrenci olduğunu, "Benzeri grupların Taksim'de yıllardır klişe eylemler yapıyor. Sloganlar, söylemler benzer" ifadeleri sonrasında demokratik haklarını kullanan üniversitelilere polisin saldırması

ile öğrencilerin Türkiye'nin de taraf olup imzaladığı uluslararası sözleşmeler, AİHM içtihatları ve anayasanın koruması altında hukuk devletinin ve demokratik toplumun en önemli kriterlerinden olan gösteri ve örgütlenme özgürlüklerine yönelik ihlallerin yanı sıra, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, işkence ve kötü muamele görmeme temel hakları ihlal edilmiştir.

Nitekim; Kadıköy Moda Parkı'nda darp edilerek gözaltına alınan 28 öğrencinin kelepçeli bir şekilde doktor kontrpolislerin darp raporu almalarına engel olduğunu ve "Nerede yaşıyorsunuz?", "Hangi parti ve sendikaya üyesiniz?" şeklinde sorular yönelttiklerini, yine İzmir'in Buca ilçesinde bulunan Hasan Ağa Parkı'nda yaşanan polis müdahalesinde 41 öğrencinin polis tarafından sağlık kontrolü için götürüldüğü İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi girişinde göz altı aracının içinde darp edildiği, polislerin yere yatırdıkları öğrenciye ters kelepçe taktığı gözaltı minibüsündeki öğrencilerin 'Gözaltında işkence var' diyerek sosyal medya paylaşımlarında görülmektedir. Ayrıca, gözaltına alınma esnasında bir öğrencinin kolu kırılırken, hastaneye giden avukatların da darp edildiği iddia edilmiştir.

Eğitime her yurttaşın eşit bir şekilde erişebilmesi, demokratik üniversite ve yurtların halkın hizmetine sunulması sosyal devlet olmanın gereğidir. Bu amaçla yükseköğretimde üniversitelilerin yaşadığı barınma sorununun çözümü, erişilebilir, yaşanabilir, özgür, nitelikli ve ücretsiz koşullarda barınma hakkını sağlayarak güvence altına alacak tedbirlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılması elzemdir.

GEREKÇE

Açıklanan resmi istatistiksel verilerde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında üniversite öğrenci sayısı 1.918.483 iken bugün ise 8 milyon 76 bine ulaştığı belirtilmektedir. Üniversiteli öğrencilerin sayısı hızla artarken tarafınızca yurt kapasitelerinin 700 bin olduğu açıklanmıştır. Örneğin, seçim bölgem olan Türkiye'nin üçüncü büyük şehri İzmir'de, Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi verilerine göre 176 bin 63 üniversite öğrencisi bulunurken Millî Eğitim Bakanlığı 2020-2021 istatistik verilerine göre ise şehirdeki Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü'ne (KYK) bağlı yurtların kapasitesi 15 bin 171, özel yurtların kapasitesi ise 20 bin 50 kişidir. Bu durum devlet yurtlarının neredeyse her on- on beş üniversite öğrencisinden yalnızca birine barınma imkânı sağlayabildiğini göstermektedir. Üniversitelerin neoliberal politikalar sonucu kamusal niteliğini giderek yitirmesi, iktidar ve sermaye sultası altına girmesi, ticarileşmesi, iktidarın siyasi bekası için cemaat, tarikat gibi yandaş vakıfları kamu yararı gözetken yurt hizmeti yerine ikame etmeye çalışması, kamu kaynaklarını denetimsiz ve şeffaf olmayan tarikat yurtlarına tahsisi yaşanan sorunların temelini oluşturmaktadır. Siyasi iktidar öğrencilere eğitim pazarının müşterileri ve hükümete yakın cemaatlerin siyasi rant çıkarlarına tahsis edilen tebaa muamelesi yapmaktadır. Her yıl yarım milyona yakın öğrencinin üniversiteyi terk etmesinde önemli etkenlerden biri olarak gösterilen barınma koşullarına sahip olmaması gerçeği siyasi iktidar tarafından görmezden gelinmektedir.

Öğrencilerin barınma sorunlarına ilişkin Sosyal Demokrasi Vakfı Gençlik örgütlenmesi (SODEV Genç) tarafından yayınlanan raporda yer alan bilgilere göre; artan öğrenci sayısına paralel olarak yeterli yurt inşa edilmemesi İstanbul'da yatak başına 32, İzmir ve Ankara'da yatak başına 11 kişinin düşmesine neden olduğu, cemaat ve tarikatların sahip olduğu öğrenci yurdunun KYK'ya ait öğrenci yurt sayısından fazla olduğu, 2020 yılı Temmuz ayı itibari ile Türkiye'de yer alan yükseköğrenim yurtlarının yüzde 66'sı vakıf, dernek ve özel işletmelere ait olduğu, yüzde 34'ünü oluşturan 793 KYK öğrenci yurdunun, ihtiyacın çok atında kaldığı belirtilmektedir.

2020-2021 yılları arasında 20 KYK öğrenci yurdu kapatılıp, Türkiye genelinde KYK yurtlarında toplam 17 bin 341 yatağın azaltılırken iktidarın kamu yararı gözetmeksizin, denetimden ve şeffaflıktan uzak dini cemaatler ve tarikatlara çeşitli ayrıcalıklar tanıdığı görülmektedir. Nitekim çeşitli illerde toplam 107 yurdu bulunan ve öğrenci kapasitesinin 14 bin 463 olduğu belirtilen İlim Yayma Cemiyeti'ne tüm yurtların kapasitelerinin dolması

durumunda geçen yılın üzerinden bir ay için 9 milyon 400 bin 950 lira ödeneceği, 9 ay yapılan yardımın ise toplanan 84 milyon 608 bin 550 liraya ulaşacağı, 38 yurdu bulunan ve öğrenci kapasitesi 4 bin 852 olan TİGVA'ya aylık 3 milyon 153 bin 800 lira aktarılacağı ve 9 ayda bu miktarın 28 milyon 384 bin 200 liraya yükseleceği, çocuk istismarı ile gündeme gelen ve 60 yurdu bulunan 6 bin 688 öğrenci kapasiteli ENSAR Vakfı'na yapılacak yardımın öğrenci başına bir ayda 4 milyon 347 bin 200 lira, 9 ayda ise 39 milyon 124 bin 800 liraya ulaşacağı yine 18 adet üniversite yurdu bulunan TÜRGEV'e 2 milyon 398 bin 500 lira, 9 ayda ise 21 milyon 586 bin 500 liraya ulaşmasının beklendiği, yurt desteğinde hükümetin, iktidara yakınlığıyla bilinen 4 dernek ve vakfa bir ayda 19 milyon 300 bin 450 lira, 9 ayda 173 milyon 704 bin 50 lirayı bulacağı bilgisi basında yer almıştır.

Türkiye'de üniversite sınav sonuçlarının ve yerleştirmelerin açıklanması ve pandemi sürecinin ardından yüz yüze eğitimin başlamasıyla birlikte barınma sorunu yaşayan binlerce öğrenci 10 gündür anayasal hak olan barınma hakkını savunmak ve sorunlarına dikkat çekmek için geceyi sokakta geçirmektedirler. KYK'ya yerleşemeyen öğrencilerin açıklamalarında ve sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlarda yurt kapasitelerinin arttırılması, demokratik haklarını kullanan öğrencilerin yurttan atılmasının durdurulması ve haklarının iadesi, kadın ve LGBT öğrencilere yönelik ayrımcılığa son verilmesi, erişilebilir, ücretsiz yurt imkanlarının sağlanması, bütün üniversite ve yurtların şeffaf, denetime açık ve demokratikleştirilmesi, yaşanabilir, özgür ve hijyenik yurt taleplerini dile getirmektedirler.

Diğer taraftan; Cumhurbaşkanı'nın "Sözde öğrenciler, aynen Gezi Parkı'nın başka versiyonu" diyerek hedef alması ve İçişleri Bakanının eylemlere katılan 2 bin 243 kişiden 310'unun öğrenci olduğunu, "Benzeri grupların Taksim'de yıllardır klişe eylemler yapıyor. Sloganlar, söylemler benzer" ifadeleri sonrasında demokratik haklarını kullanan üniversitelilere polisin saldırması ile öğrencilerin Türkiye'nin de taraf olup imzaladığı uluslararası sözleşmeler, AİHM içtihatları ve anayasanın koruması altında hukuk devletinin ve demokratik toplumun en önemli kriterlerinden olan gösteri ve örgütlenme özgürlüklerine yönelik ihlallerin yanı sıra, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, işkence ve kötü muamele görmeme temel hakları ihlal edilmiştir.

Nitekim; Kadıköy Moda Parkı'nda darp edilerek gözaltına alınan 28 öğrencinin kelepçeli bir şekilde doktor kontrapolislerin darp raporu almalarına engel olduğunu ve "Nerede yaşıyorsunuz?", "Hangi parti ve sendikaya üyesiniz?" şeklinde sorular yönelttiklerini, yine İzmir'in Buca ilçesinde bulunan Hasan Ağa Parkı'nda yaşanan polis müdahalesinde 41 öğrencinin polis tarafından sağlık kontrolü için götürüldüğü İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi girişinde göz altı aracının içinde darp edildiği,

polislerin yere yatırdıkları öğrenciye ters kelepçe taktığı gözaltı minibüsündeki öğrencilerin 'Gözaltında işkence var' diyerek sosyal medya paylaşımlarında görülmektedir. Ayrıca, gözaltına alınma esnasında bir öğrencinin kolu kırılırken, hastaneye giden avukatların da darp edildiği iddia edilmiştir.

Eğitime her yurttaşın eşit bir şekilde erişebilmesi, demokratik üniversite ve yurtların halkın hizmetine sunulması sosyal devlet olmanın gereğidir. Bu amaçla yükseköğretimde üniversitelilerin yaşadığı barınma sorununun çözümü, erişilebilir, yaşanabilir, özgür, nitelikli ve ücretsiz koşullarda barınma hakkını sağlayarak güvence altına alacak tedbirlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Mamur
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	J. Dış
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	G. Kocan
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kelle B.
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	Uçur
6	SIDIK TAŞ	SİİRT	
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Mutur -
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	Hur
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Mutur
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	Remziye
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Abdullah
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	Muazzez
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Zeynel
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	Dilşat
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	Hasan
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	Ali Kenanoğlu